

UDK: 336.71

UDK: 347.768

Pregledni znanstveni članak

Akademik prof.dr Vitimir Popović,

redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci,

dipl. pravnik Nataša Savković, šef Sektora za pravne poslove u Fondu za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost Republike Srpske, Banja Luka
(*natasa.savkovic@ekofondrs.org*)

PRAVNI ASPEKTI I ZNAČAJ DOKUMENTARNOG AKREDITIVA U DOMAĆEM I MEĐUNARODNOM PLATNOM PROMETU

SAŽETAK

Dokumentarni akreditiv je bankarski pravni posao ili ugovor, koji pravni osnov crpi iz osnovnog ugovora (kupoprodajnog ili nekog drugog), zaključenog između klijenta (komitenta) banke i druge ugovorne strane (korisnika akreditiva). U osnovnom ugovoru, u dijelu koji se odnosi na uslove plaćanja, precizno i detaljno se utvrđuje **akreditivna klauzula** kojom se dužnik obavezuje da će kod naznačene banke otvoriti dokumentarni akreditiv u korist povjerioca. Ovdje dolaze do izražaja osnovne funkcije akreditiva kao **sredstva plaćanja** a istovremeno i **sredstva obezbjeđenja**. Ovaj pravni posao je karakterističan za međunarodno poslovanje, ali se podjednako koristi i u unutrašnjem poslovanju.

Otvaranje i realizacija dokumentarnog akreditiva podrazumijeva veoma složene postupke i procedure, u kojim ključnu ulogu imaju precizno i detaljno utvrđene odredbe akreditivne klauzule, kao i jasno utvrđeni uslovi samog akreditiva, od čijeg ispunjenja zavisi sudbina dokumenata podnesenih na honorisanje, odnosno **usklađenu prezentaciju** banci. U postupku usklađene prezentacije ovlašćena banka provjerava da li podneseni dokumenti u cjelosti odgovaraju uslovima akreditiva, te honorišei ili negocira saobrazne dokumente (isplaćuje ili otkupljuje dokumente).

KLJUČNE RIJEČI: dokumentarni akreditiv, akreditivna klauzula, sredstvo plaćanja, sredstvo obezbjeđenja, usklađena prezentacija.